

НА ГНИЛОМУ БОЛОТІ.

(До подій в Німеччині.)

Постріл німецьких монархістів 24 червня в міністра закордонних справ Ратенава мав бути знаком до монархістичного повстання проти республіки.

В умовах республіканського співжиття німецької буржуазії з німецькими соціал-угодниками не могла не зміцнитися і не підготувати сил і ґрунту для рвану монархістичної реакції. Під крильцями соціал-угодницького альянсу з буржуазією монархісти покрили всю Німеччину сіткою своїх явних і тайних політичних організацій, як "Консул", "Союз штирх Німців" та інші, і мілітаристичних, як "Товариство однопольчан" і "Союз національно-переконаних садлатів".

Зрада німецьких соціал-угодників пролетаріату в 1918 році зберегла, виховала і підготувала контрреволюційні монархістичні сили не лише проти пролетаріату, але й проти соціал-угодників і демократичної республіки, що не вони засіпали очі німецького робітництва, покочили його, розслабили волю до перемоги і неутраїзували тимчасово революційний рух.

Так зване Капповське монархістичне повстання в 1920 р., що ним керував генерал Капп і Лівіц, було першим прямим наслідком попереднього зради соціал-угодників з боку німецьких соціал-угодників, що буйним цвітом розвилось з перших днів революції 1918 року. Шляхом закуплення садлатів із зброєю німецьке робітництво узбрало підчас капповського повстання, узброєне вийшло на вулицю і в своїй монархістичній крові потопило монархістичне повстання. Але далі соціал-угодницький уряд Шайдмана-Еберта, опираючись на буржуазію, руками тої-ж німецької офіцери і генерали, що підняли монархістичне повстання, придружували революційний рух і розб'юли робітництво. Так звана Віленфельдська угода, що була складена підчас капповського повстання і з якої оборона уряду передається замість райхсверу робітничим загонам, залишилась лише клаптиком паперу.

Вистріл монархістів в Ратенава — це другий безпосередній наслідок зради німецьких соціал-угодників пролетаріату, якої 1918 і 1920 роки є найскрайшіми моментами. Без користі для робітництва ці два конкретні моменти зради німецьких соціал-угодників не залишились. Зріст з того часу комуністичної партії Німеччини і впливу її на німецьке робітництво показує, що 1918 і 1920 роки допомогли масам німецького робітництва в значній мірі зрівнати з своїх очей соціал-угодницьку повязку.

Події, що відбули ся в Німеччині слідом за вистрілом монархістів в Ратенава, були що до їх перебігу і поведінки соціал-угодників точним відбитком з перебігу подій підчас капповського повстання в 1920 році.

Убийство Ратенава приводить в жах і паніку соціал-угодників. Безсилі проти монархістичного повстання, що має вибухнути, бо армія і поліція і урядовий апарат пробуває в руках монархістів, що посідають там командні посади і мають свої ґурти, вони звертають ся до пролетаріату. Комуністична партія Німеччини, передбачаючи зріст реакції, закликала майже перед самим убійством Ратенава соціал-демократів більшості і незалежних соціалістів до утворення єдиного робітничого фронту проти реакції. Соціал-демократи більшості на сю пропозицію комуністів утворили єдиний фронт пролетаріату навіть не відповівши. Незалежні відмовились, мотивуючи свою відмову розпадом "комісії девяти" і процесом сесії. В цьому була спроба зрівнати єдиний робітничий фронт пролетаріату.

Вистріл монархістів в Ратенава рве соціал-угодницький альянс на маси німецького ро-

бітництва і воно, мимо волі керуючих кол соціал-демократів більшості і незалежних, утворило єдиний фронт з комуністами і примушує стати в лави сього єдиного фронту також соціал-угодників і їх лідерів.

Сотнями тисяч пролетаріат виходить на вулицю, демонструє свою силу і рішучість до бою, вступаючи в деяких місцях в справжній бій з монархістичними демонстрантами, проголошує загальний страйк протесту, тероризує монархістичні кола і запобігає вибуху монархістичного повстання. Соціал-угодники приймають боюву позу і погрожують монархістам розправою "всіма способами, що республіка має до свого розпорядження".

Але робітництво не обмежується лише демонстраціями. Тероризуючи монархістів, і запобігаючи тим вибуху загально-монархістичного повстання, воно вимагає вжити заходів, що зробили б неможливим монархістичне повстання також в майбутньому. Поруч з вимогами надзвичайних заходів охорони республіки, заборони монархістичної агітації і встановлення в Берліні надзвичайного ревітрибуалу робітництво вимагає розгону монархістичних організацій, очищення від монархістичних елементів армії і державних установ, розпуску райхсверу і передачі оборони в руки робітничих загонів, замість політичних в'язнів, крім правих, амністії зеліничникам, засудженням за страйк, виходу соціал-демократів більшості з уряду, розпуску райстагу і складення уряду робітничого.

Тут соціал-угодники починають знов показувати своє справжнє обличчя. Надзвичайні заходи оборони республіки вводять ся, але так, що монархісти і буржуазія, що посідають урядовий апарат, обертають ці надзвичайні заходи проти робітництва. 26-го червня депутат райстагу комуніст Кенен заявляє, що в перший же день указу Еберта сконфісковано "Роте Фане". Через кілька днів в Мінхені заарештовують в адміністративному порядку ще дві комуністичні газети. Очистка армії від монархістів швидко не відбувається, державних установ — лише формально, для виду. Амністия для політичних в'язнів проголошується лише куца. Амністия зеліничникам проваджується в райстагу голосами правих партій. Соціал-демократи з уряду не вступають. Незалежні соціалісти не то що вживають натиску на соціал-демократів, а й самі погоджують ся вступити в коаліційний буржуазний уряд, в якому соціал-демократи більшості пробувають. Буржуазний райстаг продовжує працювати і вживає заходів, щоб подати робітництво.

Закон про охорону республіки обробляється з лаврами партіями так, що він обертається виключно проти робітництва. Стяга що до висилки членів кайзерської сімі за порушення закону скасовується цілком. Стяга, що карає державних службовиків каторгою за вступ проти республіки, переробляється ся і приймається так, що їх за порушення закону про охорону республіки карають лише звільненням з посади зовсім або тимчасово. Решта статей закону, що їх направлено і проти революційного робітництва, залишається ся без зміни. Таким чином закон, що його вимагали проти монархістів робітники, після обробки в райстагу втрачає своє спеціальне антимонархістичне значення і, з огляду на те, що державний апарат і суди посідають монархісти і буржуазія, може бути використаний виключно проти робітництва. З революційного, по думці робітників, закон про охорону республіки став реакційним і контрреволюційним.

Попереджував все се новий зрив соціал-угодниками єдиного робітничого фронту. Уже 6-го липня "Форвертс" повідомив про рішене керуючих

кол профсоюлів, соціал-демократів і незалежних відмовитись від спільного нараду з комуністами. Се було лише формальне рішене верхів. Маси робітництва і навіть партійні маси соціал-демократів, як, наприклад, в Каселі, продовжували тримати єдиний фронт з комуністами. Але все-ж дезорганізацію в лави робітництва ся нова спроба зрівнати єдиний фронт пролетаріату внесла. Росколюючи лави пролетаріату, соціал-угодники брали ся з буржуазними партіями в райстагу і спільно з ними закручували наново гайку на ярмі німецького пролетаріату, що трохи розвітталась в ході подій вистрілу монархістів в Ратенава.

СТАНОВИЩЕ СЕЛЯНСТВА НА ПІВДЕННІЙ УКРАЇНІ.

Під таким наголовком читаємо в харківських "Вістях" з 22 липня наступуючий статок:

Не зважаючи на те, що врожай зернових хлібів на території більшості України добрий, місцями навіть вище середнього, продовольчий стан південної половини Республіки дуже тяжкий і населення, протягом сього року потребуватиме посугу з боку установ Допомога.

Як відомо, торік в осені увесь час на півдні України було посушлива погода. Дощі випали лише в кінці вересня і в жовтні. Осімі засіви, як ранні, так і пізні не встигли в осіні розвинути ся, вирости і зміцнити ся і на зиму були неміцні. Зима-ж була досить несприятлива, суворі морози чергували ся з довгими відлигами. Осіма пшениця зовсім загинула на Одещині, Миколаївщині, Запорожжю, Донеччині, південних повітах Катеринославщині і Кременчущині. Осіме жито зберегло ся, але врожай має бути невеликий.

Крім того, засів його незначний в загалних губерніях. Не зважаючи на всі вжиті заходи, Наркомзем і його місцеві органи минулої осені не спромогли ся забезпечити населення неврожайних губерній насінням ранніх врожів хлібів. Зберегло ся-ж се насінє тільки у країно незначного числа хліборобів. Окрім того, всю зиму, через безкормицю, селяни лишали ся без робочої худоби. На півдні господарство звало ся повільно і тоді, коли мало коний хоч для одного плуга або вокара. Для сього потрібно 5 коней. В даний момент не зберегло ся ніде жадного селянського господарства, що мало би більше 2-ох коней. Більшість селян лишено ся з одним конем, багато хліборобів — зовсім без коней. Жаден селянин не може самостійно обробити свою ниву, всі селяни примушені брати ся за спільну роботу, при чому найчастіше впрягають ся по трі і четверо господарств для спільної роботи одного знаряддя. Загалом же, число робочої худоби зменшило ся на 60 і більше відсотків. На Миколаївщині і Запорожжю є багато селіщ, в котрих зберегло ся не більше 10 відс. буюшого раніше числа впряхних коней. В таких умовах кукуруза, що її поставили земельні органи далеко не вся засіяна. Кукуруза в богатіх місцях — нова культура, але слід думати, що в бідючому році кукуруза вродить в тих районах і місцях, де населення знайоме з нею і вмє за нею доглядати. Часто селяни, що не мали коней, сіяли кукурузу під лопатку або під лопатку на незораному полі і потім не в силі були прополоти і окопати посихли і затверділий ґрунт. Окрім того, кукуруза — культура, вимагає багато догляду і робочих днів для сього і потребує вчасного виконання міжрядної обробки. Ослаблені-ж зимоваю голодівою селяни, не маючи на весні харчів, не мали такої фізичної сили, щоб вийти на поле і прополоти свої кукурузні ниви.

На Миколаївщині, Запорожжю і південних повітах Одещини, Кременчущині, Катеринославщині і Донеччині засіяно тепер не більше 25 відс. нормальної площі і навіть при сприятливих умовах населення спроможеть ся зібрати лише 30 відс. потрібних йому запасів насіння та харчевих продуктів.

При рівному розподілі всього хліба — збору серед населення півд. губерній можна досягти продовольчого забезпечення на 4 місяці і в кінці листопада всі селянські родини знов таки будуть без хліба. При чому тут зовсім не береть ся на увагу продовольчих потреб міст. Треба ще вважати на увагу, що в дійсності рівного розподілу хліба не буде, що серед селян, не зважаючи на загальні нестатки і голод, існує велика диференція, котра і надає все більшатиме. Деякі, триваліші і міцніші родини, зберігши трохи насіння, засіяли трохи землі, зберуть врожай, засіють озимину і матимуть не тільки запаси, що забезпечуть їх до нового врожаю, а матимуть навіть змогу частину зібраного збіжжя везти з господарства і продати на боці. У деяких селян продовольчих запасів стащить на всю зиму, в інших — на менший час. Але багато селян нічого не засіяли, а також господарства остільки мали, що врожай їх не забезпечить потреби родини навіть на малий протяз часу.

Ся частина населення відчуватиме острі продовольчі труднощі ще задовго до зими. Розрахувати на якісь хліборобські заробітки безпосіви і малозаможні селяни не можуть, бо засівна площа в півд. губ. дуже мала і навіть найсильніше селянське господарство в сіх місцях не засіяло в сьому році стільки, щоб засіяне перевищувало трудову норму родині.

На підставі вище зазначеного ЦКД.Г. постановив увважати продовольче становище селян південних губерній України досить тяжким.

Для допомоги відродженню сільського господарства ЦКД.Г. постановив: 1) виділити 25 відсот. зібраних церковних скарбів на закупівлю робочої худоби для голуберній; 2) полати прохане в ЦКД.Г. Р.С.Ф. Р.Р. про з'явкріте кредитів України на кошті зібраного громадського податку на Україну, окрім виданих на заходи по відродженню сільського господарства, 600 мільярдів крб. на купівлю робочої худоби і б) по поширенню на Україну всіх пільг, існуючих в Р.С.Ф.Р.Р. по субсидуванню Держбанком місць для відродження сільського господарства; 3) окрім того скласти ся детальний план відновлення зруйнованих голодом виноградних господарств.

Окрім допомоги в справі відродження сільського господарства хліборобам протягом цілого року треба буде допомагати продовольчими ресурсами. І коли ми не досить привітливо сій справи уваги, то зима 1922—23 рр. може бути для селян півд. губерній не менш голодною, аніж минула зима 1921—22.

К.

Недобір в бюджеті Італії.

РИМ, 19. серпня. — Італійський державний бюджет на 1921—22 р. виказує приходів на суму 12,695,000,000 лірів а розходів на суму 19,267,000,000 лірів. Недобір вносить 6,581,000,000 лірів.

Чергова спроба німецького робітництва роздавити остаточно монархістичну реакцію закінчилась, дякуючи зраді соціал-угодників, поки що такою-ж невдачею, як і підчас капповського повстання в 1920 році.

Монархістична контрреволюція жива ще в Німеччині. Республіканське співжиття соціал-угодницьких партій з буржуазією має тенденцію ще до більшого поглиблення через поширене урядовою коаліцією на незалежних в ліво і на партію Стінеса — "Фолькс-партай" в право.

Угодники завели знова робітничий рух в Німеччині на гнид болото.

В. Радич.

РОБІТНИКИ СПІШАТЬ НА ПОМІЧ "У. Р. ВІСТЯМ"

Тейбер, Алта.

На поклик т. Я. Мойсюка з Келгари складо на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" \$5.00 і закликаю зложити на сю ціль по \$5.00 наступуючих товаришів:

В Тейбер, Алта: Н. Данилюка, М. Ткачука, С. Гуменого, В. Марисюка, В. Бачинського.

В Веланд, Онт.: Петра Кудлюка.

В Едмонтон, Алта.: І. К. Лупула, Г. Вакалюка.

В Мондейр, Алта.: В. Мойсюка, М. Мойсюка.

В Дромгелер, Алта.: О. Грегорійчука.

Я вірю, що всі закликані мною товариші поспішать з помічю нашій газеті.

Н. Дмитрук.

Ту Гіас, Алта.

Відзиваюсь на поклик т. Гр. Кіземи з Келгар і складо \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" та звинваю зложити по \$5.00 на нашу часопис наступуючих товаришів:

В Вегревил, Алта.: Н. Лакусту, Зах. Драпаку, В. Кравчука.

В Кенмор, Алта.: Д. Захарюка, Сіль. Бабюка, І. Купчука.

В Дромгелер, Алта.: Н. Веренчука.

В Пожерил, Алта.: М. Єрмійчука і Вік. Довганюка.

Хай живе наш провідник "Укр. Роб. Вістий".

І. Шандрук.

Ванкувер, Б. К.

На поклик т. М. Поповича посладо на поміч "Укр. Роб. Вістий" \$5.00 і закликаю зложити на сю ціль по \$5.00 наступуючих товаришів в Ванкувер: М. Майданика, Г. Олійника, Ю. Татариана. Рівнож посладо \$6.50 на пресовий фонд від товаришів: О. Вільгоша, М. Косовського, І. Николаїва, В. Підручного, І. Юзві і А. Гагальюка.

П. Лутчак.

Еспанола, Онт.

Відзиваюсь на поклик т. М. Костанюка з Лонг Лек, Онт. і складо \$5.00 на пресовий фонд а \$4.00 на передплату "У.Р.В.", хотий моя передплата не скінчила ся. Спішує з передплатою тому, щоби помочи нашій часописі під сю пору. Се повинен зробити кожний читач "У.Р.В.", а не ждати аж передплата скінчить ся, бо "У.Р.В." знаходять ся тепер в критичному положенні.

Також звинваю зложити по \$5.00 наступуючих товаришів:

В Монд Майн, Онт.: Ф. Дебрія і Г. Кушїра.

В Ворінгтон, Онт.: В. Стецюка і А. Шевчука.

М. Струк.

Келгари, Алта.

На поклик т. М. Шатувльського з Вінніпегу складо \$5.00 як жертву на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" і закликаю до зложеня такої самої суми на поміч "У.Р.В." наступуючих товаришів: П. Журчука і М. Дирду в Медісін Гет, Алта.

П. Корніцький.

Вегревил, Алта.

На поклик т. М. Шатувльського складо на поміч "Українським Робітничим Вістям" \$5.00 і закликаю зложити по \$5.00 наступуючих товаришів:

В Вегревил, Алта.: Д. Касіяна.

В Гейт, Алта.: Н. Бабиного.

В Едмонтон, Алта.: І. Ковальського.

Звинваю вичислених товаришів поспішити сїячас з помічю нашій газеті "Укр. Роб. Вістий" і сподію ся, що товариші, виповнять свій пролетарський обовязок.

Г. Петрик.

Бельво, Алта.

На поклик т. М. Поповича посладо \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" і закликаю зложити на сю ціль \$5.00 товариша С. Гавриловича в Софт Інлет, Б. К.

М. Даниш.

Монтреал, Кве.

На поклик т. Н. Гуцалока посладо \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В." а рівночасно звинваю, наступуючих товаришів зложити по \$5.00 на пресовий фонд нашой часописі:

В Монтреал, Кве.: Л. Бойчука і С. Опиханого.

В Торонто, Онт.: Дм. Мігая.

В Інфрорд, Кве.: Ілію Листопада.

Надію ся, що покликані товариші відкликнуть ся на зазив і поспішать з помічю нашій часописі, яка стоїть на сторожі робітничих інтересів а під теперішній час знаходять ся в критичному положенні і ождає від нас негайної помічі.

І. Кривенчук.

Вінніпег, Ман.

На поклик тов. Д. Лобая складо на пресовий фонд "У.Р.В." \$5.00 і закликаю зложити таку саму суму на поміч наших товаришів:

В Форт Вільям, Онт.: О. Стечишина і Ів. Слободяна.

В Гемілтон, Онт.: Стефана Костика і Т. Купчинського. А. Процишин.

Келгари, Алта.

На поклик т. К. Дзвїдзінського жертвую \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" як рівнож закликаю зложити по \$5.00 наступуючих товаришів:

В Келгари, Алта.: В Бунта, Василя Сенявського, А. Дутку і Гната Чорнобою.

П. Романович.

Вінніпег, Ман.

На поклик т. Д. Лобая складо на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" \$5.00 і закликаю зложити по \$5.00 наступуючих товаришів в Вінніпегу: В. Кулія, Н. Устияника, В. Довганюка і К. Мушинського.

М. Савчук.

Кодгорст, Алта.

На зазив т. І. Клибановського засило \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В." і закликаю зложити по \$5.00 на пресовий фонд наступуючих товаришів:

В Віскавіт, Саск.: Андрія Сусака.

В Бінфейт, Саск.: Николая Германа і Николая Денка.

Гр. Михайловський.

Елмвуд, Ман.

На поклик т. І. Корчійського складо на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" \$5.00 і закликаю зложити на сю ціль по \$5.00 наступуючих товаришів в Елмвуду: Юрка Ковалю, Івана Козоріза, Михайла Боднарчука, Николаю Мицка, Івана Фліса і Андрія Шпуря.

Василь Іваночко.

Форт Френсіс, Онт.

На заклик т. С. Михайлюка складо на пресовий фонд "Українських Робітничих Вістий" і закликаю зложити таку саму суму т. Г. Ямного в Вінніпегу.

Олекса Малашук.

Келгари, Алта.

Посладо \$5.00 на підмогу нашій дійсно робітничій газеті "Укр. Роб. Вістий", бо бажаю, щоби вона не переставала сіяти здорове пролетарське зерно на ниві освободження пролетаріату з капіталістичного рабства. Хай же світло, а хай гине тьма!

Юан Канюка.

Летбридж, Алта.

Посладо \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" а \$4.00 передплати і кличу всіх свідомих товаришів в Летбридж і околиці поспішити на поміч нашій газеті.

Василь Сопко.

Ленгдон, Алта.

На поклик т. К. Дзвїдзінського складо на поміч нашій газеті "Укр. Роб. Вістий" \$5.00.

Іван Поліщак.

Вест Форт Вільям, Онт.

Вже довгий час сіджу за тим, як надходить поміч "Укр. Роб. Вістий" з різних сторін, лише про нашу місцевість не чути багато. Отже складо \$5.00 на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" і не закликаю нікого зокрема, а звинваю всіх товаришів робітників з Вест Форт Вільям, щоби відзвали ся на поклик "Укр. Роб. Вістий" о поміч. Кожний свідомий робітник повинен прилучити ся до сїєї кампанії бодай малою жертвою. Покажїм, товариші, що ми свідомі і розуміємо наші класові інтереси не лише на словах, але і на ділі, покажїм своїм ворогам, що по-лимо того, що ми самі в прикрий положенні, але в сьому строжеві, котрий стереже нас і обороняє лише наші робітничі права — не дамо пропасти.

Тож до діла, товариші! Покажїм, що ми з Форт Вільям ємо ілюкні позаді не лишили ся і тепер не лишимось.

Н. Кирилюк.

Бойзевейн, Ман.

На зазив т. Михайла Комарівського висило п'ять доларів на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" і рівночасно звинваю усіх читачів "У.Р.В." жертвувати хто що може, щоби раз поставити "Українським Робітничим Вістям" на ноги. Знаю, що майже всі передплатники мають одного або більше приятелів, котрим дають чи позичують читати "У.Р.В." Тепер якраз час таких позичальників переконати, що не лише їх читання є і передплата потрібна, щоби "У.Р.В." могли далше видаватись. От колиб так кожний читач "У.Р.В." передплатував їх, мав свою часопис, то не чулиб ми нічого про клопоту "У.Р.В."

Дмитро Петраш.

Кокрейн, Алта.

Щоби не лишити ся позаду свідомих товаришів, які розуміють своє класове положення і свої обовязки до пролетарських організацій і преси, складо на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістий" \$10.00, а \$1.00 на книжочки.

І. Сікорський.

ВІСНУВАННЯ І ВІДПОВІДІ.

Монтреал, Кве.

Чому я даю \$5.00 на "Українським Робітничим Вістям"?
Тому, що я бачу, що "У.Р.В." знаходять ся в критичному положенні.
Чому "У.Р.В." знаходять ся в критичному положенні?
Тому, що "У.Р.В." не є такими продавними як інші українські (буржуазно-попівські) газети і не побирають від буржуазних партій ані церковних сект ніяких оплатів.

Які є в Канаді українські чорносотенні газети?

"Укр. Голос", "Канад. Фармер", "Канад. Українець" і "Канад. Ранок".
А які газети ми робітники маємо читати і за посередництвом них освідомлюватись?
Ми робітники маємо читати свої робітничі газети, які ми є в Канаді "Укр. Роб. Вісти" і журнал "Голос Праці".

Ми повинні також читати інші робітничі газети, що виходять в Зауч. Державах і в старім краю.

Що буде, если ми робітники будемо читати робітничі газети?
Будемо клясово свідомі, будемо свідомі своїх інтересів.
А що буде, если ми не будемо читати українських чорносотенних газет?
Ніхто не зможе нас так скоро використати, як використують нас теперішні ріжні полі і чорносотенні редактори.

Що станеть ся тоді з редакторами українських буржуазних газет?

Вони змушені будуть працювати у фабриці так як ми, а як не схоуть працювати це сучасно, то... повішають ся на суцїх гияках.

Чи всі ми робітники маємо помагати своїй робітничій газеті?

Всі як один!

Ю. Вараниця.